

Programare orientata pe obiecte

- suport de curs -

Dobrovat Anca - Madalina

An universitar 2019 – 2020 Semestrul II Seria 13

Curs 5

Agenda cursului

Supraîncărcarea operatorilor.

- Supraîncărcarea operatorilor cu funcții friend.
- Supraîncărcarea operatorilor cu funcții membru.

Conversia datelor în C++.

- Conversii între diferite tipuri de obiecte (operatorul cast, operatorul= și constructor de copiere).
 - Membrii constanți ai unei clase in C++.
- Modificatorul const, obiecte constante, pointeri constanți la obiecte și pointeri la obiecte constante.

Exemplele sunt luate din cartea "Thinking in C++" – Bruce Eckel

Supraincarcarea operatorilor

- una din cele mai importante caracteristici ale C++;
- majoritatea operatorilor pot fi supraincarcati, similar ca la functii;
- NU se pot crea operatori noi

- NU SE POATE MODIFICA PRIN SUPRAINCARCARE:

- pluralitatea operatorului (numarul de argumente);
- precedenta si asociativitatea operatorului.

Obs: NU SE POT SUPRAINCARCA

- ". " (acces la membru);
- ".*" (acces la membru prin pointer);
- "::" (rezolutie de scop);
- "?:" (operatorul ternar).
- se face definind o functie operator;
- 2 modalitati: ca functie membra a clasei sau ca functie prietena a clasei.

Supraincarcarea operatorilor

Crearea unei functii membre:

- sintaxa generala:

Unde:

```
# : operatorul supraincarcat (+ - * / ++ -- = , etc.);
ret-type, in general, este tipul clasei;
```

pentru operatori unari arg-list este vida, pentru binari arg-list contine un element.

Supraincarcarea operatorilor

Ca functii membre

Obs. Operatorii:

```
" = " (atribuire);
" [ ] " (indexare);
" ( ) " (apel de functie);
" → " (acces membru de tip pointer);
```

Pot fi definiti DOAR CU FUNCTII MEMBRE NESTATICE.

Supraincarcarea operatorilor

Ca functii membre

```
#include <iostream>
using namespace std;
class Integer {
 int i:
public:
 Integer(int ii) : i(ii) {}
 const Integer operator+(const Integer& rv) const {
  cout << "operator+" << endl;
  return Integer(i + rv.i);
 Integer& operator+=(const Integer& rv) {
  cout << "operator+=" << endl;
  i += rv.i:
  return *this:
int main() {
 cout << "built-in types:" << endl;
 int i = 1, j = 2, k = 3;
 k += i + j:
 cout << "user-defined types:" << endl;
 Integer ii(1), jj(2), kk(3);
 kk += ii + ji
```

Operatorii += si + definiti ca functii membre inline.

Operatorii binari au un singur parametru Operatorii unari nu au argumente.

Operatorii conditionali returneaza, de regula, o valoare booleana.

Pentru operatorii neconditionali se returneaza, de regula, un obiect sau o referinta de acelasi tip cu parametrii din lista de argumente (daca au acelasi tip)

Supraincarcarea operatorilor

Ca functii membre

```
#include <iostream>
using namespace std;
class Integer {
 int i:
public:
 Integer(int ii) : i(ii) {}
 const Integer operator+(const Integer& rv) const {
   cout << "operator+" << endl;
   return Integer(i + rv.i);
 Integer& operator+=(const Integer& rv) {
  cout << "operator+=" << endl;
  i += rv.i:
   return *this:
int main() {
 cout << "built-in types:" << endl;
 int i = 1, j = 2, k = 3;
 k += i + j:
 cout << "user-defined types:" << endl;
 Integer ii(1), jj(2), kk(3);
 kk += ii + jj;
```

```
kk = ii + jj;
```

Operatorul+ returneaza un **Integer** (temporar) care este utilizat ca argument pentru operatorul +=.

Obiectul temporar este distrus cand nu mai e nevoie de el.

Supraincarcarea operatorilor unari

```
class Byte {
 unsigned char b;
public:
 Byte(unsigned char bb = 0) : b(bb) {}
 // No side effects: const member function:
 const Byte& operator+() const {
  cout << "+Byte\n";
  return *this:
 const Byte operator-() const {
  cout << "-Byte\n";
  return Byte(-b);
 Byte operator!() const {
  cout << "!Byte\n";
  return Byte(!b);
 Byte* operator&() {
  cout << "&Byte\n";
  return this:
```

```
// Side effects: non-const member function:
const Byte& operator++() { // Prefix
 cout << "++Byte\n";
 b++:
 return *this:
const Byte operator++(int) { // Postfix
 cout << "Byte++\n";
 Byte before(b);
 b++;
 return before;
const Byte& operator--() { // Prefix
 cout << "--Byte\n":
 --b:
 return *this:
const Byte operator-(int) { // Postfix
 cout << "Byte--\n":
 Byte before(b);
 --b:
 return before:
```


Supraincarcarea operatorilor unari

```
const Byte& operator++() { // Prefix
  cout << "++Byte\n";
   b++;
   return *this;
                     Parametru "dummy" pentru a diferentia postfix de prefix
 const Byte operator++(int) { // Postfix
   cout << "Byte++\n";
   Byte before(b);
                        -obiect temporar creat prin constructorul parametrizat
   b++;
                        -Se incrementeaza si se returneaza rezultatul.
   return before;
```


Supraincarcarea operatorilor unari

Ca functii friend (globale)

```
class Integer {
 long i;
 Integer* This() { return this; }
public:
 Integer(long | I = 0) : i(II) {}
 // No side effects takes const& argument:
 friend const Integer& operator+(const Integer& a);
 friend const Integer operator-(const Integer& a);
 friend const Integer operator~(const Integer& a);
 friend Integer* operator&(Integer& a);
 friend int operator!(const Integer& a);
 // Side effects have non-const& argument:
 // Prefix:
 friend const Integer& operator++(Integer& a);
 // Postfix:
 friend const Integer operator++(Integer& a, int);
 // Prefix:
 friend const Integer& operator--(Integer& a);
 // Postfix:
 friend const Integer operator-(Integer& a, int);
```

```
const Integer& operator+(const Integer& a) {
 cout << "+Integer\n";
 return a; // Unary + has no effect
const Integer operator-(const Integer& a) {
 cout << "-Integer\n";
 return Integer(-a.i);
const Integer operator~(const Integer& a) {
 cout << "~Integer\n";
 return Integer(~a.i);
Integer* operator&(Integer& a) {
 cout << "&Integer\n";
 return a.This(); // &a is recursive!
int operator!(const Integer& a) {
 cout << "!Integer\n";
 return la.i:
```


Supraincarcarea operatorilor unari

Ca functii friend (globale)

```
class Integer {
 long i:
 Integer* This() { return this; }
public:
 Integer(long | I = 0) : i(II) {}
 // No side effects takes const& argument:
 friend const Integer& operator+(const Integer& a);
 friend const Integer operator-(const Integer& a);
 friend const Integer operator~(const Integer& a);
 friend Integer* operator&(Integer& a);
 friend int operator!(const Integer& a);
 // Side effects have non-const& argument:
 // Prefix:
 friend const Integer& operator++(Integer& a);
 // Postfix:
 friend const Integer operator++(Integer& a, int);
 // Prefix:
 friend const Integer& operator-(Integer& a);
 // Postfix:
 friend const Integer operator--(Integer& a, int);
```

```
// Prefix; return incremented value
const Integer& operator++(Integer& a) {
 cout << "++Integer\n";
 a.i++;
 return a:
// Postfix; return the value before increment:
const Integer operator++(Integer& a, int) {
 cout << "Integer++\n";
 Integer before(a.i);
 a.i++:
 return before:
// Prefix; return decremented value
const Integer& operator--(Integer& a) {
 cout << "--Integer\n";
 a.i--;
 return a:
// Postfix; return the value before decrement:
const Integer operator-(Integer& a, int) {
 cout << "Integer--\n";
 Integer before(a.i);
 a.i--:
 return before:
```


Supraincarcarea operatorilor unari

Ca functii membre (implicit "this") const Integer& operator++(Integer& a) { cout << "++Integer\n"; a.i++; return a; Parametru "dummy" pentru a diferentia postfix de prefix const Integer operator++(Integer& a, int) { cout << "Integer++\n"; Integer before(a.i);-obiect temporar creat prin constructorul parametrizat a.i++; -Se incrementeaza si se returneaza rezultatul. return before;

Supraincarcarea operatorilor binari

```
class Byte {
  unsigned char b;
public:
  Byte(unsigned char bb = 0) : b(bb) {}
  // No side effects: const member function:
  const Byte operator+(const Byte& right) const { return Byte(b + right.b); }
  const Byte operator-(const Byte& right) const { return Byte(b - right.b); }
  // operatori pe biti
  const Byte operator&(const Byte& right) const { return Byte(b & right.b); }
  const Byte operator|(const Byte& right) const { return Byte(b | right.b); }
  const Byte operator<<(const Byte& right) const { return Byte(b | right.b); }
  const Byte operator<<(const Byte& right) const { return Byte(b | right.b); }
}</pre>
```

Supraincarcarea operatorilor binari

```
// Assignments modify & return Ivalue.
// operator= can only be a member function:
Byte& operator=(const Byte& right) { // Handle self-assignment:
 if(this == &right) return *this:
 b = right.b;
 return *this;
Byte& operator+=(const Byte& right) {
 if(this == &right) {/* self-assignment */}
 b += right.b;
 return *this;
Byte& operator-=(const Byte& right) {
 if(this == &right) {/* self-assignment */}
 b -= right.b;
 return *this;
```


Supraincarcarea operatorilor binari

```
// Conditional operators return true/false:
int operator==(const Byte& right) const {
   return b == right.b;
int operator!=(const Byte& right) const {
   return b != right.b;
int operator<(const Byte& right) const {
   return b < right.b;
int operator>(const Byte& right) const {
   return b > right.b;
int operator<=(const Byte& right) const {
   return b <= right.b;
int operator>=(const Byte& right) const {
   return b >= right.b;
int operator&&(const Byte& right) const {
   return b && right.b;
int operator (const Byte& right) const {
   return b | right.b;
```


Supraincarcarea operatorilor binari

Ca functii friend

```
class Integer {
 long i:
public:
 Integer(long II = 0) : i(II) {}
 // Operators that create new, modified value:
 friend const Integer operator+(const Integer& left, const Integer& right);
 friend const Integer operator-(const Integer& left, const Integer& right);
 friend const Integer operator&(const Integer& left, const Integer& right);
 friend const Integer operator (const Integer left, const Integer right);
 // Assignments modify & return Ivalue:
 friend Integer& operator+=(Integer& left, const Integer& right);
 friend Integer& operator-=(Integer& left, const Integer& right);
 // Conditional operators return true/false:
 friend int operator==(const Integer& left, const Integer& right);
 friend int operator!=(const Integer& left, const Integer& right);
 friend int operator<(const Integer& left, const Integer& right);
 };
```


Supraincarcarea operatorilor binari

Ca functii friend

```
const Integer operator+(const Integer& left, const Integer& right) { return Integer(left.i + right.i);}
const Integer operator-(const Integer& left, const Integer& right) { return Integer(left.i - right.i);}
const Integer operator&(const Integer& left, const Integer& right) { return Integer(left.i & right.i);}
const Integer operator-(const Integer& left, const Integer& right) { return Integer(left.i - right.i);}
// Assignments modify & return lyalue:
Integer& operator+=(Integer& left, |const Integer& right) {
 _if(&left == &right) {<del>//* self-assignn</del>hent */}
 left.i += right.i;
  return left:
Integer& operator-=(Integer& left, const Integer& right) {
  if(&left == &right) {/* self-assignment */}
  left.i -= right.i;
  return left;
// Conditional operators return true/false:
int operator==(const Integer& left, const Integer& right) { return left.i == right.i; }
int operator!=(const Integer& left, const Integer& right) {
                                                                 return left.i != right.i; }
int operator<(const Integer& left, const Integer& right) { return left.i < right.i; }
```


Supraincarcarea operatorilor

Argumente si valori returnate

- Daca NU se doreste modificarea unui argument/parametru, ci doar preluarea informatiei → referinta constanta
 - operatorii aritmetici sau conditionali nu schimba valorile parametrilor;
 - daca este functie membra, atunci va fi functie const;
 - operatorii compusi +=, -= etc. modifica primul argument → referinta neconstanta
- 2. Tipul returnat depinde de sensul operatorului:
 - daca scopul operatorului este de a produce o noua valoare → const object nou
 - expl: Integer::operator+ trebuie sa produca un Integer
 - rezultatul este const pentru a nu putea fi modificat ca Ivalue;
- 3. Operatorii de atribuire modifica Ivalue → referinta neconstanta
- 4. Operatorii logici → int / bool

Supraincarcarea operatorilor

Return optimizat (return value optimization)

return Integer(left.i + right.i); vs Integer temp(left.i + right.i); return temp;

Returnarea directa a unui temporar:

 Obiectul returnat se construieste direct la adresa de intoarcere a functiei → NU copy constructor si NU destructor pentru obiectul local

Pasi:

- Crearea obiectului local temp
 → constructor
- Copierea acestuia la adresa de intoarcere a functiei → copy constructor
- 3. Distrugerea obiectului temporar

Supraincarcarea operatorilor

Conversia automata – prin constructor

Definirea unui constructor cu un parametru de alt tip, permite compilatorului sa faca "automatic type conversion"

```
// Type conversion constructor
class One {
public:
 One() {}
};
class Two {
public:
 Two(const One&) {}
};
void f(Two) {}
int main() {
 One one;
 f(one); // Wants a Two, has a One
} ///:~
```


Supraincarcarea operatorilor

Conversia automata – prin constructor

Daca conversia automata pune probleme → explicit

```
// Using the "explicit" keyword
class One {
public:
 One() {}
                             f(Two(one)) creaza un obiect temporar de
};
                             tip Two din one
class Two {
public:
  explicit Two(const One&) {}
};
void f(Two) {}
int main() {
 One one;
//! f(one); // No auto conversion allowed
  f(Two(one)); // OK -- user performs conversion
} ///:~
```


Supraincarcarea operatorilor

Conversia automata – prin operator de cast

```
class Three {
  int i;
public:
  Three(int ii = 0, int = 0) : i(ii) {}
};
class Four {
  int x;
public:
  Four(int xx) : x(xx) {}
  operator Three() const { return Three(x); }
};
void g(Three) {}
int main() {
  Four four(1);
 g(four);
  g(1); // Calls Three(1,0)
} ///:~
```


Supraincarcarea operatorilor

Supraincarcarea operatorului de conversie (cast)

```
int main()
{
    double x = 1.23;
    int i = (int)x; // conversie catre int ---> parte intreaga
    cout << "i = " << i << endl;
}</pre>
```


Supraincarcarea operatorilor

Supraincarcarea operatorului de conversie (cast)

Sintaxa: operator tip()

Exemplu - conversie catre un tip predefinit

```
class Test
{
    int v[2];
    public:
    Test(){v[0] = 100; v[1] = 200;}
    operator int();
};

Test::operator int ()
{
    return v[0]+v[1];
}
```

```
int main()
{
    Test object;
    int x = object;
    cout<<x;
    return 0;
}</pre>
```


Supraincarcarea operatorilor

Supraincarcarea operatorului de conversie (cast)

Exemplu - conversie catre un tip definit de utilizator

```
class Test {
  public:
  Test(){}
};
class Test2 {
  public:
  operator Test();
};
Test2::operator Test ()
  return Test();
```

```
void afisare(Test t)
{cout<<"dupa conversie";}
int main()
{
    Test2 x;
    afisare(x);;
    return 0;
}</pre>
```


Supraincarcarea operatorilor

Supraincarcarea unor operatori speciali: "[]"

```
- nu poate fi supraincarcat ca functie friend;
- este considerat un operator binar, sub forma operator []();
- obiect [5] <=> obiect.operator [](5);
- sintaxa:
type class-name::operator[](int i)
```


Supraincarcarea operatorilor

```
Supraincarcarea unor operatori speciali: "[]"
class atype {
        int a[3];
public:
        atype(int i, int j, int k) { a[0] = i; a[1] = j; a[2] = k;}
int operator[] (int i) { return a[i]; }
};
int main() {
atype ob(1, 2, 3);
cout << ob[1]; // displays 2
return 0;
```


Supraincarcarea operatorilor

Supraincarcarea unor operatori speciali: "[]"

Daca trebuie sa fie la stanga unei atribuiri, atunci operatorul trebuie sa intoarca referinta.

```
class atype {
         int a[3];
public:
         atype(int i, int j, int k) { a[0] = i; a[1] = j; a[2] = k;}
int& operator[ ] (int i) { return a[i]; }
};
int main()
         atype ob(1, 2, 3);
         cout << ob[1]; // displays 2
         cout << " ":
         ob[1] = 25; // [ ] on left of =
         cout << ob[1]; // now displays 25
return 0;
```


Supraincarcarea operatorilor

Supraincarcarea unor operatori speciali: ", "

```
#include <iostream>
using namespace std;
class After {
public:
 const After& operator,(const After&) const {
   cout << "After::operator,()" << endl;
   return *this:
class Before ();
Before& operator,(int, Before& b) |
 cout << "Before::operator,()" << endl;
 return b:
int main() {
 After a. b:
 a, b; // Operator comma called
 Before c:
 1, c; // Operator comma called
```

- Nu se foloseste foarte des;
- "for consistency"

Supraincarcarea operatorilor

Supraincarcarea unor operatori speciali: " → "

- Cand se doreste ca un obiect sa se comporte ca un pointer ("smart pointer")
- functie membra, nestatica
- operator unar
- obiect->element // obiectul genereaza apelul
- element trebuie sa fie accesibil
- -intoarce un pointer catre un obiect din clasa
- utilizat in special in cazul iteratorilor (mai tarziu)

Supraincarcarea operatorilor

Supraincarcarea unor operatori speciali: " → "

```
class myclass {
public:
 int i;
myclass *operator->() {return this;}
int main()
 myclass ob;
  ob->i = 10; // same as ob.i
  cout << ob.i << " " << ob->i;
  return 0;
```


Supraincarcarea operatorilor

Supraincarcarea unor operatori speciali: " → "

```
#include <iostream>
#include <vector>
using namespace std;
class Obj {
 static int i, j;
public:
 void f() const { cout << i++ << endl; }</pre>
 void a() const { cout << i++ << endl: }</pre>
// Static member definitions:
int Obj::i = 47;
int Obj::j = 11;
// Container:
class ObjContainer {
 vector<Obj*> a;
public:
 void add(Obj* obj) { a.push_back(obj); }
 friend class SmartPointer:
```

```
class SmartPointer {
 ObjContainer& oc;
 int index:
public:
 SmartPointer(ObjContainer& objc) : oc(objc) { index = 0; }
 // Return value indicates end of list:
 bool operator++() { // Prefix
   if(index >= oc.a.size()) return false;
   if(oc.a[++index] == 0) return false;
   return true:
 bool operator++(int) { // Postfix
   return operator++(); // Use prefix version
 Obj* operator->() const {
   return oc.a[index];
int main() {
 const int sz = 10:
 Obj o[sz]:
 ObjContainer oc:
 for(int i = 0; i < sz; i++)
   oc.add(&o[i]); // Fill it up
 SmartPointer sp(oc); // Create an iterator
 do {
  sp->f(); // Pointer dereference operator call
   sp->g();
 } while(sp++);
} ///:~
```

Supraincarcarea operatorilor

Supraincarcarea unor operatori speciali: " → "

Clasa **Obj** definteste tipul obiectelor utilizate

f() si g() printeaza valori folosind date statice

Pointeri catre obiecte → in **ObjContainer**

SmartPointer e clasa prieten si are acces la datele din container

Deplasarea se face utilizand **operator++** (nu se depaseste size)

Nu exista un scop genera pentru SmartPointer, e creat special pentru ObjContainer

Supraincarcarea operatorilor

Supraincarcarea unor operatori speciali: "()"

- nu se creaza un nou mod de apel de functie ci se defineste un mod de a chema functii cu numar variabil de parametri.

```
Exemplu:
double operator()(int a, float f, char *s);
Obiect(10, 23.34, "hi");
echivalent cu Obiect.operator()(10, 23.34, "hi");
```


Supraincarcarea operatorilor

```
Supraincarcarea unor operatori speciali: "()"
- functie membra, nestatica
class loc {
int longitude, latitude;
public:
loc operator( )(int i, int j);
// Overload ( ) for loc.
loc loc::operator()(int i, int j)
        longitude = i;
        latitude = j;
        return *this;
//Apel loc ob1(10, 20);
ob1(7,8); // se executa de sine statator
```

Supraincarcarea operatorilor

Supraincarcarea <<,>>

Important ca operatorii sa returneze referinta, pentru a afecta alte obiecte

```
class IntArray {
 enum \{ sz = 5 \};
  int i[sz];
public:
 IntArray() { memset(i, 0, sz* sizeof(*i)); }
  int& operator[](int x) {
   require(x \geq 0 && x < sz,
      "IntArray::operator[] out of range");
   return i[x];
 friend ostream&
    operator<<(ostream& os, const IntArray& ia);
 friend istream&
   operator>>(istream& is, IntArray& ia);
};
ostream&
operator<<(ostream& os, const IntArray& ia) {
 for(int j = 0; j < ia.sz; j++) {
   os << ia.i[j];
   if(j != ia.sz -1)
     os << ", ";
 os << endl;
 return os;
istream& operator>>(istream& is, IntArray& ia){
 for(int j = 0; j < ia.sz; j++)
   is >> ia.i[j];
 return is;
```


Supraincarcarea operatorilor

- •supraincarcare op. de folosire memorie in mod dinamic pentru cazuri speciale
- •size t: predefinit
- pentru new: constructorul este chemat automat
- pentru delete: destructorul este chemat automat
- •supraincarcare la nivel de clasa sau globala

Supraincarcarea operatorilor

```
void *operator new(size_t size)
/* Perform allocation. Throw bad_alloc on failure. Constructor called automatically. */
return pointer_to_memory;
// Delete an object.
void operator delete(void *p)
/* Free memory pointed to by p.
Destructor called automatically. */
```


Supraincarcarea operatorilor

```
// new overloaded relative to loc.
void *loc::operator new(size_t size){
  void *p;
  cout << "In overloaded new.\n";
  p = malloc(size);
  if(!p) { bad_alloc ba; throw ba; }
return p;
}</pre>
```


Supraincarcarea operatorilor

```
// delete overloaded relative to loc.
void loc::operator delete(void *p){
  cout << "In overloaded delete.\n";
  free(p);
}</pre>
```


Supraincarcarea operatorilor

```
class loc {
      int longitude, latitude;
public:
 loc() {}
 loc(int lg, int lt) {longitude = lg; latitude = lt;}
  void show() { cout << longitude << " ";</pre>
                 cout << latitude << "\n";}
  void *operator new(size_t size);
 void operator delete(void *p);
};
           • In overloaded new
           • In overloaded new
           • 1020
           • -10 -20

    In overloaded delete.

           • In overloaded delete.
```

```
int main(){
  loc *p1, *p2;
 try \{p1 = new loc (10, 20);
 } catch (bad_alloc xa) {
      cout << "Allocation error for p1.\n";
      return 1;}
      try \{p2 = new loc (-10, -20)\}
      } catch (bad_alloc xa) {
      cout << "Allocation error for p2.\n";
      return 1;}
      p1->show();
      p2->show();
      delete p1;
      delete p2;
      return 0;
```


Supraincarcarea operatorilor

- daca new sau delete sunt folositi pentru alt tip de date in program, versiunile originale sunt folosite
- •se poate face overload pe new si delete la nivel global
- -se declara in afara oricarei clase
- –pentru new/delete definiti si global si in clasa, cel din clasa e folosit pentru elemente de tipul clasei, si in rest e folosit cel redefinit global

Supraincarcarea operatorilor

Cum alegem modul de supraincarcare a operatorilor?

Sursa: Rob Murray, C++ Strategies & Tactics, Addison-Wesley, 1993, page 47

Operator	Recomandare de implementare
Toti operatorii unari	Membru
=,[],(),->,->*	TREBUIE SA FIE MEMBRE
+=, -=, *=, /=, %=, ^=, &=, =, >>=, <<=	Membru
Toti operatorii binari	Ne - membru

Pointeri catre obiecte

- putem avea Pointeri catre obiecte la fel cum putem avea pointeri catre alte tipuri de variabile.
- retin adresa unui obiect
- acceseaza campurile obiectului folosind operatorul "->"

```
Expl:
    class cl {
        int i;
    public:
            cl(int j) { i=j; }
            int get_i() { return i; }
};
int main() {
    cl ob(88);
    cl *p = &ob; // get address of ob
    cout << p->get_i();
    return 0; }
```


Pointeri catre obiecte

aritmetica pointerilor - relativa la tipul de baza al acestora

```
Expl:
class cl {
    int i;
public:
    cl(int j) { i=j; }
    int get_i() { return i; }
};
int main() {
cl ob[2] = {10,20};
cl *p = ob; p++;
cout << p->get_i(); // afiseaza 20
return 0; }
```


Pointeri catre obiecte

Pointeri de verificare a tipului in C++

In C++ se poate atribui un pointer altui pointer, doar daca tipurile lor de baza sunt compatibile.

```
Exemplu:
int *p;
float *q;
p=q; //eroare, nepotrivire de tipuri
```

Eliminare eroare: - schimbarea de tip (type casting) dar nu se mai aplica verificarile de tip automate facute de C++

Pointeri catre obiecte

Pointeri catre tipuri derivate

In general, un pointer de un anumit tip nu poate indica spre un obiect de tip diferit. Exceptie - clasele derivate, pentru ca functioneaza ca si clasa de baza plus alte detalii.

Utilizati in polimorfism la executie (functii virtuale).

```
class Baza{ public: int x;};
class Derivata: public Baza {public: int y;};

int main()
{
    Baza *b;
    Derivata d;
    b = &d;
    cout<<b->x; // acces la membrul importat din baza
    cout<<b->y; // nu are acces pentru ca membrul este propriu derivatei
    return 0;
}
```


Pointeri catre obiecte

Pointeri catre tipuri derivate

```
Rezolvare - conversie de tip
class Baza{ public: int x;};
class Derivata: public Baza {public: int y;};
int main()
 Baza *b;
 Derivata d;
 b = &d;
 cout<<b->x; // acces la membrul importat din baza
 cout<<((Derivata*)b)->y;
  return 0;
```


Pointeri catre obiecte

Pointeri catre tipuri derivate

Un pointer catre clasa de baza, chiar daca indica spre derivata, la incrementare cauta un alt obiect de tip baza

```
class Baza{ public: int x; } };
class Derivata: public Baza { };
int main()
 Baza *b;
 Derivata d[2];
 b = d;
 d[0].x = 10; d[1].x = 20;
 cout<<b->x; // afiseaza 10
    b++;
 cout<<b->x; // nu afiseaza 20 ci o valoare gresita
 return 0;
```


Pointeri catre obiecte

Pointeri catre membrii clasei

Sunt folositi rar.

Au asociat, pe lângă tipul datei sau funcţiei, şi tipul clasă respectiv.

Un pointer către un membru al unei clase nu se asociază obiectelor clasei respective, ci clasei, el conţinând ca informaţie nu adresa membrului ci deplasarea lui în cadrul clasei.

Sintaxa:

```
tip nume_clasa::*pointer_membru;
```

Atribuirea:

```
pointer_membru=&nume_clasa::membru;
```


Pointeri catre obiecte

Pointeri catre membrii clasei

Operatorii destinaţi accesului la un membru prin pointeri sunt:

- operatorul .* dacă se specifică un obiect al clasei (in loc de ".")
- operatorul ->* dacă se specifică un pointer de obiect (in loc de "->")

Sintaxa folosită pentru referirea membrului este:

```
obiect.*pointer_membru
sau
pointer_obiect->*pointer membru
```

În cazul pointerilor la funcţii membre nu este obligatorie utilizarea operatorului &, deci declaraţiile:

p_func=&pozitie::deplasare; şi p_func=pozitie::deplasare; sunt echivalente.

Pointeri catre obiecte

Pointeri catre membrii clasei

```
class cl { public:
    cl(int i) { val=i; }
    int val;
    int double_val() { return val+val; } };
int main() {
int cl::*data; // data member pointer
int (cl::*func)(); // function member pointer
cl ob1(1), ob2(2); // create objects
data = &cl::val; // get offset of val
func = &cl::double_val; // get offset of double_val()
cout << "Here are values: "; cout << ob1.*data << " " << ob2.*data << "\n";
cout << "Here they are doubled: ";
cout << (ob1.*func)() << " "<< (ob2.*func)() << "\n";
return 0; }
```


Referinte la obiecte

- in functii: transmiterea prin referinta nu creaza noi obiecte temporare
- se lucreaza direct pe obiectul transmis
- copy-constructorul si destructorul nu mai sunt apelate.

Atentie: obiectul referit poate fi modificat, deci, ideal, referinte constante.

- Intoarcerea din functie a unei referinte.
- permite atribuiri catre apel de functie

Referinte la obiecte

Referinte catre clasele derivate

- putem avea referinte definite catre clasa de baza si apelata functia cu un obiect din clasa derivata;
- exact la la pointeri

```
class Baza{ public: int x;
void functie() {cout<<"Baza";}};

class Derivata: public Baza {public: int y;};

int main()
{
    Derivata d;
    Baza &b = d;
    b.functie();
    return 0;
}</pre>
```


Membrii constanți ai unei clase in C++

"The concept of constant (expressed by the const keyword) was created to allow the programmer to draw a line between what changes and what doesn't." (Bruce Eckel)

#define MAX 100

- procesor, nu ocupa memorie, poate fi introdusa intr-un header pentru ca e aceeasi pentru tot programul
- nu face verificare de tip, poate introduce probleme.

const int MAX = 100;

Membrii constanți ai unei clase in C++

```
/// Using const for safety
#include <iostream>
using namespace std;
    const int i = 100; // Typical constant
    const int j = i + 10; // Value from const expr
    long address = (long)&j; // Forces storage
    char buf[j + 10]; // Still a const expression
int main()
  cout << "type a character & CR:";
        const char c = cin.get(); // Can't change
        const char c2 = c + 'a';
  cout << c2;
```


Membrii constanți ai unei clase in C++

Pointerii si const

The const specifier binds to the thing it is "closest to."

Pointer la valori const

const int * u; sau int const * u; // u este un pointer care indica catre o
constanta intreaga

Pointeri constanti

```
int d = 1;
```

int* const w = &d; // w este o constanta de tip pointer care retine doar adresa lui d.

Pointeri constanti la valori constante

```
int d = 1;
const int* const x = &d; // (1)
int const* const x2 = &d; // (2)
```


Membrii constanți ai unei clase in C++

Pointerii si const

Atribuirea si verificarea tipului

```
int d = 1;
const int e = 2;
```

- permisa asignarea unei adrese a unui non const la un pointer const
- NU este permisa asignarea unei adrese a unei constante unui pointer neconst, intrucat compilatorul "intelege" ca s-ar putea modifica valoarea respectiva printr-un pointer.

```
int* u = &d; // OK -- d not const
//! int* v = &e; // Illegal -- e const
int* w = (int*)&e; // Legal but bad practice
```


Membrii constanți ai unei clase in C++

Argumentele functiilor si returnarea valorilor

Transmiterea prin parametru constant

```
void f1(const int i) {
i++; // Illegal -- compile-time error
}
```

- se "promite" nemodificarea valorii transmise
- argument transmis fara referinta, deci se face o copie, se incearca incrementarea copiei, deci valoarea transmisa nu se modifica

```
Mai elegant

void f2(int ic) {
    const int& i = ic;
    i++; // Illegal -- compile-time error
}
```


Membrii constanți ai unei clase in C++

Argumentele functiilor si returnarea valorilor

Returnarea unei valori constante

nu se vad diferente daca se aplica tipurilor predefinite

```
// Returning consts by value
    // has no meaning for built-in types
int f3() { return 1; }
const int f4() { return 1; }

int main() {
  const int j = f3(); // Works fine
  int k = f4(); // But this works fine too!
}
```

 recomandata la returnarea tipurilor definite de utilizator; daca se returneaza cu "const", atunci nu poate fi "l-value"

Membrii constanți ai unei clase in C++

Argumentele functiilor si returnarea valorilor

```
class X { int i;
public:
X(int ii = 0)\{i = ii; \}
void modify(){ i++; }
};
X f5() { return X();}
const X f6() { return X();}
void f7(X& x) { x.modify(); /* Pass by non-const reference */}
int main() {
f5() = X(1); // OK -- non-const return value
f5().modify(); // OK
// Causes compile-time errors:
//! f7(f5());
//! f6() = X(1);
//! f6().modify();
//! f7(f6());}
```


Perspective

Cursul 6:

- 1 Tratarea excepțiilor in C++.
- 2. Proiectarea descendenta a claselor. Mostenirea in C++.
 - Controlul accesului la clasa de bază.
 - Constructori, destructori și moștenire.
- Redefinirea membrilor unei clase de bază într-o clasa derivată.
 - -. Declarații de acces.